



КОИ СМЕ НИЕ?

Лекарите, медицинските сестри, специалистите по обществено здраве и асоциираните здравни специалисти сме се посветили на подобряването на здравето на пациентите и обществото ни. Подобряването на качеството на въздуха и намаляването на емисиите в нашите градове ще спаси милиони човешки животи в света и ще подобри здравето на милиарди хора. Това ще съдейства и за справяне с промените на климата, намаляване на тежестта върху здравните системи и ще способства за създаване на нови икономически възможности.

„Въздух за здраве“ и нашите партньори от Световния алианс за климат и здраве (GCHA) както и техните партньори Здравеопазване без вреда (Health Care Without Harm), Алианс за здраве и околна среда (Health and Environment Alliance), Алианса за климат и здраве на Съединените щати (the US Climate and Health Alliance) и Здравен алианс за борба с изменението на климата на Обединеното кралство (the UK Health Alliance for Climate Change) се стремим да организираме представители на здравната общност, за да насърчат вземането на практически и здравно-ориентирани решения, както и да създадат осезаеми промени в политиките на ниво град, които да доведат до ясна глобална тенденция за намаляване на замърсяването на въздуха в градовете до 2030 г. Това ще доведе до намаляване на смъртните случаи, болестите, а като страничен ефект и снижаване на емисиите на парникови газове.

Този материал се издава с любезното съдействие на:

AstraZeneca

Chiesi

**BERLIN-CHEMIE
MENARINI**

Pfizer

СЪРУЖЕНИЕ
**ВЪЗДУХ
ЗА ЗДРАВЕ**



#WorldLungDay

СВЕТОВЕН ДЕН НА
БЕЛИЯ ДРОБ

Световният ден на белите гробове (WLD) - 25 септември, е ден за застъпничество и действие за здравето на белите гробове, възможност за всички нас да се обединим и да насърчим по-добро здраве на белите гробове в световен мащаб.

Темата за Световния ден на белия гроб 2020 е „Респираторните инфекции“.



WORLD LUNG DAY
25 september

През 2020 г. пандемията от коронавирус (COVID-19) показва на света колко смъртоносни могат да бъдат респираторните вируси. В действителност респираторните инфекции са с нас от много дълго време и ще продължат да бъдат основен източник на човешко страдание и смърт. Освен вирусите, има много други източници на респираторна инфекция, които причиняват много заболявания при хората. Те включват бактерии, гъбички и други организми, които могат да заразят горните дихателни пътища (нос, синуси и гърло) и/или, още по-обезпокоително, долните дихателни пътища и белите дробове (като бронхит или пневмония). Те могат да причинят белодробни симптоми като кашлица, затруднено дишане, зелени храчки и задух, както и общи симптоми като треска, гадене и загуба на тегло. Може да се появи и болка в гърдите при дишане или кашлица.

ЗНАЧИМОСТ НА РЕСПИРАТОРНИТЕ ИНФЕКЦИИ В ЦЕЛИЯ СВЯТ

Пневмония

- Пневмонията е водещата причина за смърт при деца и при възрастни хора.
- Всяка година почти 700 000 деца умират от пневмония.
- Всяка минута 2 деца умират от пневмония.
- 80% от смъртните случаи са при деца под 2 години и възрастни над 65 години.
- Почти всички смъртни случаи са в страни с ниски и средни доходи [1].
- Рисковите фактори включват възраст, млякопопунене, хронични заболявания и състояния, водещи до отслабване на имунната система.

Туберкулоза

- Всяка година има 10 милиона нови случая на туберкулоза (ТБ) и 1,5 милиона смъртни случая.
- Смъртните случаи от туберкулоза се наблюдават най-вече при деца под 5 години и възрастни във възрастовата група 20-35 години.
- Над 95% от смъртните случаи от туберкулоза се случват в страни с ниски и средни доходи.
- Туберкулозата е основната причина за смърт, свързана с антимикробна резистентност и водеща причина за смърт при хора със СПИН. През 2017 г. 30% от смъртните случаи при СПИН се дължат на туберкулоза.
- Всеки ден 4 383 души губят живота си от туберкулоза и 27 397 души се разболяват от туберкулоза [2].
- Резистентните към лекарства щамове стават все по-важни и достъпът до подходящо, но ресурсоемко лечение е ограничен.
- Ако до 2030 г. забавим с 5 години инвестициите в изследователски дейности за нови инструменти за борба с туберкулозата, това би довело до: 13,9 милиона допълнителни болни и 2 милиона допълнителни смъртни случаи от туберкулоза [3].
- Рисковите фактори включват хора, които са били наскоро заразени с туберкулозни бактерии и хора с хронични заболявания, които отслабват имунната система.

КОВИД-19

- COVID-19 понастоящем е глобална пандемия, причинена от коронавирус.
- Вирусните респираторни инфекции могат да се появят като епидемии и да се разпространят бързо в общностите по целия свят, за да станат глобални пандемии.
- COVID-19 е една такава вирусно-респираторна инфекция, която е засегнала повече от 28 милиона души по целия свят и близо 910 000 са починали до средата на септември 2020 г. Вероятно е тежестта да се увеличи експоненциално в близко бъдеще [4].
- Възрастните хора и тези с хронични заболявания като високо кръвно налягане, сърдечни и белодробни проблеми, диабет или рак, са изложени на по-висок риск от развитие на усложнения, предизвикани от КОВИД-19. Тежко протичане на инфекцията от COVID-19 обаче може да се случи и при хора без съпътстващи заболявания.

ПРОФИЛАКТИКА

Как да предотвратим респираторни инфекции? Можем да предотвратим много респираторни инфекции чрез ваксинация. Широко се използват ваксини срещу грип, пневмококова пневмония, морбили, туберкулоза (BCG *намалява смъртността и заболяемостта при малки деца от това заболяване*) и магарешка кашлица (*коклюш*). Някои инфекции („грип“, COVID-19) се разпространяват чрез докосване на заразени повърхности и след това докосване на носа или устата. Миенето на ръце е важно! Други инфекции се разпространяват чрез вдишване на причинителя, отделен от пациенти, които кашлят (като туберкулоза, COVID-19) или чрез въздуха. **Носенето на маска е ефективно за предотвратяване на предаването в този случай.**

Някои тропически инфекции се поглъщат или проникват през кожата и след това намират пътя си до белия дроб (глисти). **Изключително важно във всички случаи е миенето на ръцете.** Плуването е по-безопасно в хлорирани басейни и морето, в сравнение със сладководните реки, езера или басейни. Поддържайте добро здраве и хранене, за да предотвратите заразяване - бебетата трябва да бъдат естествено кърмени, като адекватното хранене в детска възраст е от решаващо значение за предотвратяване на респираторни инфекции.



Референции:

- 1) FRS: Forum of International Respiratory Societies. *The Global Impact of Respiratory Disease – Second Edition*. Sheffield, European Respiratory Society, 2017.
- 2) Global Tuberculosis Report 2018, pub. World Health Organization: https://www.who.int/tb/publications/global_report/en/
- 3) Stop TB Partnership. *The Paradigm Shift 2018-2022*.
- 4) John Hopkins University & Medicine. COVID-19 Dashboard (Online). <https://coronavirus.jhu.edu/map.html>, достъпно 10.09.2020, 09:10.
- 5) World Health Organization Q&A on coronaviruses (COVID 19) <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/question-and-answers-hub>

ЛЕЧЕНИЕ

Пневмония. Пневмония се лекува с антибиотици; кислород може да е необходим за по-тежка пневмония.

Туберкулоза. С навременна диагноза и лечение с антибиотици от първа линия в продължение на 6 месеца, повечето хора, които развият туберкулоза, могат да бъдат излекувани и последващото предаване на инфекцията да бъде ограничено. Неуспех от приемане на пълния курс на предписаните лекарства може да доведе до рецидив с резистентна към лекарства болест, която е по-трудна за лечение и представлява риск за другите. Поради тази причина проследяваната или директно наблюдавана терапия се препоръчва като стандартна грижа, за да се осигури придържане през целия курс на лечение.

COVID-19. Понастоящем няма специфично лечение за COVID-19. Лечението има за цел да облекчи симптомите, докато не се възстановите. Понастоящем се изследват ваксини и други възможности за лечение.

През 2020 г. Световният ген на белите дробове призовава за повече научни изследвания и проучвания за предотвратяване, откриване и лечение на респираторни инфекции, особено COVID-19 и туберкулоза.

- Повишаване на здравната сигурност и предотвратяване на бъдещи огнища на COVID-19.
- Прогнозни тестове, за да покажат кой има имунитет и кой ще развие заболяване при нови инфекции.
- Диагностични тестове за идентифициране и лечение на тези, които са изложени на риск от прогресиране след заразяване.
- Висококачествени **рандомизирани** контролирани проучвания за намиране на най-добрите ваксини и лечения.
- Достъп до ефективни, достъпни ваксини и общо лечение.
- Обучение на всички относно ползите и безопасността на грипните и пневмококови ваксини, както и ваксината COVID-19, след като се проучат и регистрират.